

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Varsinais-Suomen liitto

Maaseutujaoston ja ilmastovastuujaoston yhteiskokous

Aika: Tiistai 23. toukokuuta 2023 klo 12:00-15:00
Kokoustapa: Hybridi: Läsnäolotilaisuus, jossa Teams osallistumismahdollisuus
Osoite: Linnankatu 52 B, Turku (Varsinais-Suomen liitto)

Läsnä

Puheenjohtaja

Harri Livén ELY-keskus, maatalousyksikkö

Sihteeri

Sakari Malmilehto ELY-keskus, maaseutupalvelut

Läsnä

Pekka Salminen ELY-keskus, johdon tuki
Riikka Leskinen Valonia
Nina Myllykoski ELY-keskus, alueidenkäytön yksikkö
Antti Jaatinen ELY-keskus, maaseutupalvelut
Johanna Mattila ELY-keskus, maaseutupalvelut
Sami Heinonen Varsinais-Suomen liitto
Heidi Veck Salo, ympäristötoimi
Maarit Teuri Leader-ryhmät, Ykkösakseli (poistui 13.30)
Ulla Nummila Liedon maaseutupalvelut
Niina Anttila ELY-keskus, liikennejärjestelmä
Eeva Mettala-Willberg Leader-ryhmät, Varsin Hyvä (poistui 13:24)
Jari Kuivanen Turkuenergia
Ulla Kallio Leader-ryhmät, Ravakka (poistui 13:36)
Antti Jyväkorpi VSV-konserni
Jussi Somerpalo Yrityssalo
Sami Iltanen ProAgria Länsi-Suomi
Sonja Lukkarinen ELY-keskus, luonnonsuojeluyksikkö
Eeva Sirkkilä Loimaan maaseutupalvelut
Henna Kyyrä Yrityssalo (poistui 14:54)
Lea Törmä Laitila, ympäristönsuojelu
Katariina Torvinen Ukipolis (poistui 13:24)
Minna Boström Leader-ryhmät, ISB
Timo Heikkilä Maaseudun Työnantajaliitto MTA
Jutta Wiren Varsinais-Suomen yrittäjät (poistui 13:25)
Taina Sainio Leader-ryhmät, Jokivarsikumppanit
Helena Fabritius Åbolands svenska lantbruksproducentförbund (poistui 14:53)
Aleksi Heinonen Turun AMK

Risto Veivo	Turku, ilmasto- ja ympäristöpolitiikka (poistui 13:12)
Kirsti Lepistö	Salon maaseutupalvelut (saapui 12:13)
Terhi Källi	Aura, kunnanjohtaja (saapui 12:55, poistui 13:18)
Liisa Pietola	Sitra, kestävyysratkaisut
Minna Rautalin	Suomen metsäkeskus (saapui 13:55)
Petri Puustinen	Vehmaan maaseutupalvelut
Petteri Ojarinta	MTK, metsälinja
Tiina Perho	Loimaan kaupunki
Mikko Jaakkola	ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat
Aino Launto-Tiuttu	MTK-Varsinais-Suomi
Jukka Heinonen	Yrityssalo
Janica Vilén	ELY-keskus, maaseutupalvelut
Bjarne Westerlund	Finska Hushållningssällskapet
Markku Pajja	Loimaan maaseutupalvelut
Taina Wirberg	Paimion maaseutupalvelut
Tauno Linkoranta	Varsinais-Suomen kylätoiminta
Mervi Louhivaara	Turun yliopisto, Brahea keskus
Mats Nurmio	Turunmaan seutu
Juha Kaskinen	Turun yliopisto, Tulevaisuuden tutkimuskeskus

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja Harri Livén avasi kokouksen 12.00

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu on lähetetty osallistujille yli 2 viikkoa ennen kokousta. Kokous katsottiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

3. Kokouksen työjärjestön hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi muutoksitta

4. Pöytäkirjantarkastajien valinta (2kpl)

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Ulla Nummila ja Mats Nurmio

5. Läsnäolijoiden toteaminen

Läsnäolevien nimet kerättiin erilliseen listaan ja etäosallistujat todettiin osallistujalistan perusteella.

6. Maaseutu- ja ilmastovastuujaoston esittely, Harri Livén ja Pekka Salminen, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Harri Livén esitteli lyhyesti maaseutujaoston toimintaa.

- Jaosto on asetettu MYR:in työjärjestykseen pohjautuen
- Kokouksia 3 krt vuodessa
- Jäseniä 34 kpl
- Jaostossa on käytössä pienryhmiä, joita käytetään apuna yksityiskohtaisempien toimeksiantojen toteuttamisen apuna.

Pekka Salminen esitteli lyhyesti ilmastovastuujaoston toimintaa

- Jäseniä 31 kpl
- Kokouksia 4-5 krt vuodessa
- Tehtävänä mm. kehittää maakunnallista ilmastopolitiikkaa, aktivoida eri alojen toimijoita ja vastata maakunnan ilmastotiekartan valmistelusta

7. Maaseutu mukana ratkaisemassa ilmastonmuutosta, Liisa Pietola, Johtava asiantuntija, Sitra

Liisa Pietola kertoi Sitran näkemyksiä maaseudun roolista ilmastonmuutoksessa. Sitran tavoitteena on vahvistaa luonnon monimuotoisuutta ja vauhdittaa ekologista jälleenrakentamista. Esityksessä tarkasteltiin mm. hiilen kiertoa ja minne se sitoutuu ja mistä vapautuu. Esityksessä pidettiin tärkeänä, että laskentamallit olisivat eri alueilla laskettu oikein, sillä globaalit keskiarvot ovat liian yleistäviä. Hiilipörssi nostettiin erääksi porkkanaksi, jolla saataisiin viljelijät paremmin sitoutettua ilmastonmuutoksen hillintään. Lisäksi tuotiin esiin käynnissä olevia hankkeita, joilla pyritään parantamaan maatalouden ilmastokestävyyttä. Näitä ovat erilaiset ”Nappaa hiilestä kiini” hankkeet, joita rahoittaa ympäristöministeriö. Lopuksi tuotiin esille maaperätuntemuksen tarpeellisuus, kiertotalouden tärkeys ja korostettiin paikallisyhteisön osallistumisen tärkeyttä. Esitys tulee kokonaisuudessaan jakoon jaostojen jäsenille.

8. Kunnat mukana ilmastotyössä, Terhi Källi, Kunnanjohtaja, Aura

Auran kunnanjohtaja Terhi Källi kertoi näkemyksiä kunnan roolista ilmastotyössä. Ilmastotyötä kunnissa edistää lainsäädännön lisäksi tieto ilmastonmuutoksen hillinnän tarpeellisuus. Korostettiin että jokaisen on kannettava oma kortensa kekoon ja tässä on tärkeätä, että kaikki osapuolet puhaltisivat yhteen hiileen. Niin kunta, elinkeinoelämä, kun kolmassektorikin. Källi muistutti, että kunta voi olla kokoava voima, mutta kaikkia tarvitaan työhön. Muutosta olisi ensisijaisesti ohjattava ennemmin porkkanoilla, kuin kepillä. Aurassa on oma ilmasto-

ohjelmatyö, joka tulee hyväksyttäväksi 12.6.2023. Työssä Valonia on toiminut suurena apuna. Källi kertoi myös Aurassa rakennetusta uudesta kunnantalosta, jossa kestävä kehitys on ollut rakentamisen keskiössä. Esityksen tulee kokonaisuudessaan jakoon jaoston jäsenille.

9. Pienryhmäkeskustelu

Osallistujat jaettiin 6 eri pienryhmään, joissa keskusteltiin Varsinais-Suomen ilmastotiekartasta. Eri ryhmien teemat olivat

- Miten voimme kehittää viestinnän, neuvonnan ja koulutuksen vaikuttavuutta maataloussektorin tavoitteiden saavuttamiseksi?
- Maatalous osana kestävää energiamurrosta. Miten?
- Miten voimme vahvistaa kestäväen ruoantuotannon kannattavuuden edellytyksiä?
- Kuinka tavoitteita voidaan edistää eri tasoilla (valtio, kunnat ja kaupungit)
- Kuinka tavoitteita voidaan edistää eri tasoilla (teollisuus, alkutuotanto ja kauppa)

Jokainen ryhmä teki keskusteluista muistiinpanoja. Keskustelun jälkeen ajatuksia purettiin yhteisesti kokouksessa, jossa jokainen ryhmä kertoi ajatuksiaan ja muut ryhmät saivat kommentoida ja esittää myös omia näkemyksiä eri teemoista.

10. Muutokset jaostojen kokoonpanossa

Uutena jäsenenä maaseutujaostoon tuli Janica Vilén (Varsinais-Suomen ELY-keskus) Sakari Malmilehto poistuu maaseutujaostosta. Jatkossa sihteerin virkaa hoitaa Johanna Mattila

11. Muut ajankohtaiset asiat

Johanna Mattila esitteli Varsinais-Suomen maaseuturahoituksen ajankohtaisia aiheita. Johanna kertoi, että hakujen avautuminen on lähestymässä, mutta tarkkaa päivämäärää ei vielä ole tiedossa. Lisäksi hän kertoi rahoituksen painopistealueista, joita on mm. alkutuotanto, ruokaketju ja elintarvikejalostus, maaseutu- ja saaristomatkailu, maaseudun monipuolinen yrittäjäyys, sekä asuminen ja hyvä elämä maaseudulla. Johanna muistutti myös, että maaseuturahoituksen valtakunnallisten hankkeiden ideahaku on avautunut.

Riikka Leskinen kertoi Valonian ajankohtaisia asioita ja esitteli käynnissä olevia hankkeita mm. Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (Canemure). Samalla muistutettiin ilmastotöiden tärkeydestä yhteiskunnassa.

Tauno Linkoranta muistutti 31.8-1.9.2023 Salon Lehmiranassa järjestettävästä KyläAreenasta, johon toivottiin runsain joukoin osallistujia.

a. Ajankohtaista tietoa maatalouden energiaratkaisuista, Antti Jaatinen, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Antti Jaatinen esitteli tilannekatsauksessaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen rahoitusmahdollisuuksia uusiutuvaan energiaan, kuten maatalojen energiainvestoinnit. Nämä rahoitetaan yritystukina ja rahoituksen kohteena voi olla esim. aurinkopaneelit. Energiainvestointeja on mahdollista hakea myös paikallisten toimintaryhmien kautta. Jaatinen esitteli miten aurinkopaneeli-investoinnit ovat kehittyneet vuosina 2014-2022. Mainituilla vuosilla on tullut yhteensä 270 hanketta, joiden teho on 14 000 kWp. Uutta ravinteidenkiertotukea valmistellaan parhaillaan. Tuen hallinnointi tapahtuu Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa ja tuen astukset ovat tulossa lausuntokierroksella. Ravinnekiertotukeen on varattu 4 M€ vuosille 2023-2025.

12. Seuraavan kokouksen ajankohdan päättäminen

Maaseutujaoston seuraava kokous pidetään 28.9.2023. Johanna Mattila lähettää jaoston jäsenille kutsut ja esityslistan. Kokouspaikka varmistuu myöhemmin, mutta kokous järjestetään hybridimallina.

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 15.05